

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA.411.003.01.2017
I/17/002

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli I/17/002 – Wykorzystanie przez Polski Związek Kolarski środków publicznych na budowę i eksploatację toru kolarskiego w Pruszkowie¹

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler Sławomir Nowak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/171/2017 z dnia 4 grudnia 2017 r.

(dowód: akta kontroli tom I str. 1-2)

Jednostka kontrolowana Polski Związek Kolarski z siedzibą w Pruszkowie przy ul. Andrzeja 1²

Kierownik jednostki kontrolowanej Janusz Pożak³ Prezes Zarządu PZKol⁴

(dowód: akta kontroli tom I str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności⁵

Ocena ogólna

PZKol otrzymane dofinansowanie ze środków *Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej*⁶ na budowę krytego toru kolarskiego w Pruszkowie wykorzystał w całości zgodnie z przeznaczeniem. Realizacja tej inwestycji oraz jej rozliczenie z Bankiem Gospodarstwa Krajowego⁷ (działającym w imieniu i na rzecz Ministra Sportu i Turystyki⁸) sfinalizowane zostały dopiero na koniec 2009 r., tj. rok po terminie określonym w umowie z dnia 20 sierpnia 2003 r. o *dofinansowanie tego przedsięwzięcia ze środków FRKF*⁹. Po odebraniu obiektu i przekazaniu go do użytkownika Związek egzekwował od wykonawcy usuwanie stwierdzonych nieprawidłowości i usterek w ramach gwarancji i rękojmi.

PZKol nie był w stanie, w badanym okresie, samodzielnie sfinansować kosztów funkcjonowania toru kolarskiego. Środki publiczne otrzymane w latach 2011, 2014-2017 z Ministerstwa Sportu i Turystyki z przeznaczeniem na pokrycie części kosztów utrzymania i eksploatacji obiektu toru kolarskiego oraz na jego modernizację Związek wykorzystał zgodnie z przeznaczeniem. Nie zawsze jednak przestrzegał zasad postępowania ustalonych w umowach zawartych z MSiT, dotyczących udzielania zamówień publicznych finansowanych z tych środków.

¹ Kontrolą objęto lata 2007-2018 do czasu zakończenia kontroli, z uwzględnieniem działań wcześniejszych, w takim zakresie, w jakim miały one wpływ na zdarzenia występujące w badanym okresie.

² Dalej także: PZKol lub Związek.

³ Powołany na to stanowisko 6 lutego 2018 r. Wcześniej w badanym okresie Prezesami PZKol byli kolejno: Wojciech Walkiewicz - od 19 listopada 2000 r. do 31 marca 2010 r., Ryszard Szurkowski - od 31 marca 2010 r. do 5 marca 2011 r., Wacław Skarul - od 5 marca 2011 r. do 10 grudnia 2016 r., Dariusz Banaszek - od 10 grudnia 2016 r. do 26 stycznia 2018 r.

⁴ Dalej także: Prezes PZKol lub Prezes Związku.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

⁶ Dalej także: FRKF.

⁷ Dalej także: BGK.

⁸ Dalej także: MSiT.

⁹ Dalej także: umowa dofinansowania.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wykorzystanie i rozliczenie środków publicznych otrzymanych na budowę toru kolarskiego w Pruszkowie

Opis stanu faktycznego

1.1. Podstawowe informacje dotyczące budowy toru kolarskiego

1) Zadanie inwestycyjne dotyczące budowy krytego toru kolarskiego w Pruszkowie realizowane było przez PZKol w latach 2002-2009. Głównym źródłem sfinansowania kosztów realizacji ww. zadania inwestycyjnego były środki FRKF przekazane przez MSiT na podstawie umowy dofinansowania.

Wykonawcą budowy była spółka akcyjna M.P.¹⁰, na podstawie następujących umów:

- z 12 grudnia 2002 r. *na budowę krytego toru kolarskiego w Pruszkowie wraz z opracowaniem i zatwierdzeniem projektu budowlanego i wykonawczego*¹¹;
- z 4 lutego 2009 r. *(umowa przyrzeczenia)*¹².

(dowód: akta kontroli tom I str. 26-114, 265-276)

2) W wyniku kontroli przeprowadzonej w przez NIK w PZKol w IV kwartale 2007 r.¹³, oceniając w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 4 marca 2008 r. realizację tego zadania w latach 2002-2007, wskazano m.in., że niewłaściwe przygotowanie oraz brak nadzoru nad inwestycją, były głównymi przyczynami niemal dwukrotnego przekroczenia zaplanowanych kosztów tego przedsięwzięcia (z 48.978,5 tys. zł do 91.029,5 tys. zł), jak również przedłużenia okresu jego realizacji, z 19 do 62 miesięcy, zakładając, że dotrzymany zostanie termin zakończenia robót przy budowie toru kolarskiego. We wnioskach pokontrolnych NIK zwrócił się do Związku m.in., o:

- podjęcie działań na rzecz jak najszybszego zakończenia inwestycji oraz ograniczenie kosztów jej realizacji do niezbędnego poziomu;
- ustalenie spójnych terminów zakończenia inwestycji, w umowie z wykonawcą inwestycji, w harmonogramie rzeczowo-finansowym stanowiącym załącznik do tej umowy oraz w umowie o dofinansowanie inwestycji.

W odpowiedzi z 28 kwietnia 2008 r. Prezes PZKol poinformował NIK m.in., że:

- w celu jak najszybszego zakończenia inwestycji i ograniczenia jej kosztów do niezbędnego minimum Związek poprzez zatrudnioną firmę dokonuje stałej wzmożonej kontroli zarówno bieżących wydatków na realizację inwestycji, jak i jakości wykonywanych robót budowlanych i wykończeniowych;
- w celu ustalenia spójnych terminów zakończenia inwestycji, Związek wystąpił do MSiT z wnioskiem o zmianę terminu zakończenia inwestycji z 30 kwietnia na 30 listopada 2008 r.

(dowód: akta kontroli tom I str. 344-357)

1.2. Działania podejmowane w latach 2008-2009 na rzecz zakończenia budowy toru kolarskiego oraz rozliczenia środków FRKF otrzymanych na realizację tego zadania

1) Pismem z 14 stycznia 2008 r. PZKol zwrócił się do MSiT z wnioskiem o zmianę terminu zakończenia ww. inwestycji z 30 kwietnia na 30 listopada 2008 r., wskazując jako przyczyny tej sytuacji: brak siły roboczej, wysoki poziom wód gruntowych oraz

¹⁰ Dalej także: Spółka MP lub wykonawca.

¹¹ Przedmiotem umowy było opracowanie projektu budowlanego i wykonawczego toru kolarskiego, uzyskanie pozwolenia na budowę, budowa toru kolarskiego, uzyskanie pozwolenia na użytkowanie toru łącznie z homologacją toru przez UCI.

¹² Przedmiotem umowy było wykonanie dodatkowych prac przy budowie toru kolarskiego, wynikających z protokołów konieczności oraz związanych z przystosowaniem obiektu do organizacji Mistrzostw Świata w kolarstwie torowym.

¹³ Którym przedmiotem było przygotowanie i realizacja tego zadania inwestycyjnego w latach 2002-2007.

zmiany wynikające z zaostrzonych przepisów przeciwpożarowych. Postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2008 r. Minister wyraził zgodę zmianę tego terminu na 11 listopada 2008 r., co znalazło odzwierciedlenie w aneksie Nr 11 do umowy dofinansowania, zawartym w dniu 16 maja 2018 r.

(dowód: akta kontroli tom I str. 59-60; tom II str. 477-483)

W dniu 30 czerwca 2008 r. Prezes Zarządu PZKol wystąpił do MSiT o zgodę na aktualizację Zbiorczego Zestawienia Kosztów (ZZK) budowy toru wskazując, że zmiany wynikają z konieczności wykonania robót uzupełniających spowodowanych zmianami obowiązujących przepisów (m.in. ppoż.) oraz uzupełnień dokonanych przez projektanta w trakcie budowy (dotyczących m.in. instalacji wentylacyjnych i oddymowych). Roboty te miały być niezbędne do właściwego przygotowania toru do przeprowadzenia w tym obiekcie we wrześniu 2008 r. Mistrzostw Europy w kolarstwie torowym. Uwzględnieniu w zaktualizowanym ZZK kosztów robót uzupełniających i zamiennych¹⁴, towarzyszyć miało zmniejszenie wielkości kosztów planowanych do poniesienia na roboty niewykonane (zaniechane lub zmniejszone w zakresie części prac)¹⁵ oraz rezerwy kosztów na roboty nieprzewidziane. Ogólny koszt budowy toru (kwota 91 029,5 tys. zł brutto), oraz dofinansowanie ze środków FRKF pozostać miały bez zmian (kwota 86 478,0 tys. zł brutto). W piśmie w tej sprawie Prezes Zarządu Związku poinformował również Ministra, że do pełnego zakończenia tej inwestycji konieczne będzie jej dofinansowanie, „szczególnie w zakresie monitorowania zawodów z wykorzystaniem telewizji dozorowej” oraz „zabezpieczenia obiektu przed pożarem w zakresie dostosowania do aktualnych przepisów ppoż.”.

Po pozytywnym zaopiniowaniu ww. wniosku przez BGK, MSiT w piśmie z 21 lipca 2008 r. wyraził zgodę na kontynuowanie inwestycji w zmienionym zakresie rzeczowym wynikającym z zaktualizowanego ZZK.

(dowód: akta kontroli tom I str. 281- 282; tom II str. 397-403, 418)

2) W dniu 1 września 2008 r. PZKol uzyskał pozwolenie na użytkowanie części sportowej obiektu toru (decyzją Nr 233/08). Powyższe pozwolenie nie obejmowało części obiektu przeznaczonej na Izbę Pamięci Kolarstwa oraz sale wykładowe z zapleczem socjalnym. Dopuszczona do użytkowania część obiektu toru przeznaczona była do przeprowadzenia w dniach 3-7 września 2008 r. Mistrzostw Europy w kolarstwie torowym.

Odbioru tej części inwestycji od wykonawcy i jej przekazania na rzecz PZKol dokonano komisyjnie w dniu 1 września 2008 r.¹⁶

(dowód: akta kontroli tom I str. 301-318)

Pozostałą część obiektu toru, w związku ze zgłoszeniem przez wykonawcę w dniu 5 listopada 2008 r. gotowości do jego odbioru, Komisja (w składzie jw.) dokonała w dniach 12-29 listopada 2008 r. W protokole z odbioru końcowego i przekazania do użytku obiektu toru kolarskiego z dnia 29 listopada 2008 r., Komisja stwierdziła, że obiekt ten został wykonany zgodnie z dokumentacją projektową, przepisami prawa, umową o wykonawstwo robót i pozwoleniem na budowę. Część pomieszczeń została wykonana bez pełnego wykończenia i aranżacji wewnątrz, z uwagi na nieustaloną funkcję docelową. Aranżacja tych pomieszczeń wykonana zostanie w ramach odrębnej umowy na roboty dodatkowe. Załącznikiem do ww.

¹⁴ Obejmujące m.in.: rozszerzenie zakresu robót drogowych (spowodowane zmianą wymagań w zakresie nośności drogi ppoż.); wykonania przegród ogniowych na elewacji zewnętrznej na granicach stref pożarowych; wykonanie instalacji klimatyzacji w serwerowni; wykonanie instalacji przyzywowej w WC dla osób niepełnosprawnych; wykonanie okablowania dla zainstalowania w następnym etapie monitoringu i nadzoru wizyjnego; wykonanie zasilania i sterowania klap dymowych i odpowietrzających oraz klap pożarowych w kanałach wentylacyjnych.

¹⁵ Dotyczących: robót ziemnych, żelbetonowych, konstrukcji stalowych dachu, tynków i okładzin zewnętrznych; instalacji centralnego ogrzewania.

¹⁶ Odbioru dokonała Komisja, powołana zarządzeniem Prezesa Zarządu Związku z 26 sierpnia 2008 r., w skład której wchodził przedstawiciel PZKol, wykonawcy inwestycji oraz inwestora zastępczego.

protokołu była m.in. dokumentacja techniczna powykonawcza (zawierająca m.in. rysunki, atesty, deklaracje zgodności, certyfikaty na materiał budowlane, instrukcje obsługi urządzeń).

Oddany do użytkowania obiekt został wprowadzony do ewidencji księgowej PZKol¹⁷ w dniu 29 listopada 2008 r. (jako środek trwały o wartości brutto: 91 361 782,02 zł).

(dowód: akta kontroli tom I str. 301, 319-323; tom II str. 7-8; 423)

3) Zgodnie z § 4 ust. 4 pkt 2 umowy dofinansowania, po zmianach wprowadzonych aneksem nr 11, PZKol zobligowany był do dokonania rozliczenia końcowego przedsięwzięcia z BGK pod względem rzeczowym i finansowym¹⁸ w nieprzekraczalnym terminie 50 dni od daty odbioru końcowego toru, lecz nie później niż do dnia 31 grudnia 2008 r.

(dowód: akta kontroli tom I str. 60)

Rozliczenia końcowe PZKol przekazał do MSiT oraz BGK w dniu 23 grudnia 2008 r. (na formularzach stanowiących załączniki nr 3 i 3 a do umowy o dofinansowanie). Podano w nim, że faktyczny całkowity koszt tego przedsięwzięcia wyniósł 91 361,8 tys. zł, przy koszcie planowanym w wysokości 91 029,5 tys. zł; faktyczne wydatkowanie na ten cel środków z FRKR wyniosło 86 478,0 tys. zł, co odpowiadało wielkości zaplanowanej; wydatki poniesione ze środków własnych i innych wyniosły 4 883,8 tys. zł, przy planowanych w wysokości 4 551,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli tom I str. 239-241, 244)

Przedsięwzięcie to nie zostało przez BGK uznane za rozliczone w terminie wskazanym w umowie o dofinansowanie, tj. do 31 grudnia 2008 r. Bank rozliczył je w dniu 31 grudnia 2009 r., tj. rok po upływie ww. terminu.

(dowód: akta kontroli tom II str. 383)

W notatce służbowej z 31 lipca 2009 r.¹⁹, pracownik BGK, wchodzący w skład Zespołu kontrolo-monitorującego, powołanego przez MSiT w czerwcu 2008 r. do kontroli przebiegu realizacji tego przedsięwzięcia, odnosząc się do ww. zagadnienia wskazał m.in., że formalne rozliczenie przedsięwzięcia nie mogło być przez Bank wykonane ze względu na niedokończenie umownego zakresu rzeczowego, tj. brak wykończenia części pomieszczeń. Pomieszczenia zostały wykonane i wyposażone w niezbędne instalacje, ale nie ułożono posadzek, nie wykonano sufitów podwieszanych i nie pomalowano ścian. Było to spowodowane m.in. tym, że nakłady na przedsięwzięcie oszacowano przed jego rozpoczęciem, a także tym, że nakłady były sztywno określone przez MSiT nieprzekraczalną kwotą kosztu całkowitego. Podczas organizacji Mistrzostw Europy i Mistrzostw Świata w kolarstwie torowym okazało się, że wymagania Międzynarodowej Federacji Kolarskiej (UCI), dotyczące wyposażenia obiektu w niezbędne instalacje, wykraczają poza rozwiązania projektowe opracowane wiele lat wcześniej. Zmieniły się również wymagania ppoż. oraz bhp²⁰. Inwestor nie miał możliwości pozyskania dodatkowych środków finansowych adekwatnych do zwiększonych kosztów. Dodatkowe roboty zostały zrealizowane przez wykonawcę, który podjął ryzyko ich skredytowania licząc na zwrot po uzyskaniu przez PZKol dodatkowych środków z Ministerstwa Sportu i Turystyki. Inwestor szukał przede wszystkim możliwości zrealizowania obiektu w taki sposób, aby zapewnić organizację mistrzostw i nie przekroczyć umownych limitów finansowych. Ostatecznie Mistrzostwa przeprowadzono, ale ten cel został osiągnięty kosztem niezrównoważonych nakładów finansowych do efektów rzeczowych. Faktycznie zrealizowano większy

¹⁷ Na podstawie dokumentu księgowego OT/Nr10/2008.

¹⁸ Na formularzach stanowiących załącznik nr 3 do umowy

¹⁹ Przekazanej kontrolerowi NIK przez Ministerstwo Sportu i Turystyki przy piśmie z dnia 15 lutego 2018 r.

²⁰ Zwiększenie zakresu ilościowego robót umownych ze względu na konieczność zamontowania bramek ochronnych oddzielających widownię od toru.

zakres rzeczowy niż poniesione nakłady, ponieważ Inwestor nie ujawnił kosztów robót odłożonych przez wykonawcę w czasie, na które Inwestor nie posiadał pokrycia finansowego. Sytuacja może się zmienić po rozpatrzeniu przez MSiT wniosku PZKol o przyznanie środków na adaptację toru do wymagań UCI, o które wystąpił pismem z dnia 20 października 2008 r. Wskazał, że Bank oczekuje od inwestora wykonania zaległych prac wykończeniowych i przedłożenia protokołu ich odbioru oraz uzyskania i przedłożenia decyzji PINB o pozwoleniu na użytkowanie. Po uzyskaniu tych dokumentów Bank rozliczy to przedsięwzięcie.

(dowód: akta kontroli tom II str. 378-382, 436-437)

W dniu 4 lutego 2009 r. PZKol zawarł „umowę przyrzeczenia” ze Spółką MP, której przedmiotem było udzielenie wykonawcy toru kolarskiego zamówienia dodatkowego przy budowie tego obiektu na kwotę ogółem 4 323,5 tys. zł netto (po uwzględnieniu zmian wprowadzonych aneksem nr 1 z dnia 12 maja 2009 r.). Objęte umową zadania dotyczyły:

- wykonania prac dostosowujących obiekt do obowiązujących przepisów ppoż. (za kwotę 1 328,8 tys. zł netto) oraz do wymogów UCI (za kwotę 1 199,3 tys. zł netto),
- opracowania dokumentacji projektowej i „oprzewodowania dla telewizji dozorowej CCTV” (za kwotę 124,1 tys. zł netto),
- wykonania instalacji dostępu do Internetu dla sprawozdawców i instalacji zasilania dla wozów transmisyjnych (za kwotę 79,0 tys. zł netto),
- wykonania adaptacji pomieszczeń dla potrzeb Mistrzostw Świata (za kwotę 1 592,3 tys. zł netto).

Zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym, stanowiącym załącznik nr 3 do umowy przyrzeczenia poszczególne zadania wykonane miały być w następujących terminach:

- prace dotyczące dostosowania obiektu do wymagań ppoż. i UCI oraz wykonania „oprzewodowania dla telewizji CCTV” - luty 2009 r.,
- wykonanie instalacji internetowych dla sprawozdawców i wozów transmisyjnych - marzec 2009 r.,
- adaptacja pomieszczeń - od lutego do sierpnia 2009 r.

(dowód: akta kontroli tom I str. 98-106, 111-172)

Prace objęte ww. umową przyrzeczenia zostały odebrane przez PZKol w dniu 24 września 2009 r. W tym dniu sporządzony został protokół uzupełniający do protokołu odbioru końcowego i przekazania do użytkowania obiektu toru z dnia 29 listopada 2008 r., w którym Komisja Odbioru (w skład której wchodziłi przedstawiciele PZKol, wykonawcy oraz inwestora zastępczego) stwierdziła, że obiekt toru kolarskiego wraz z zagospodarowaniem terenu i przyłączeniami mediów został wykonany w całości zgodnie z projektem budowlanym i umową.

(dowód: akta kontroli tom I str. 107-109, 322)

Decyzją z dnia 18 grudnia 2009 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego udzielił PZKol pozwolenia na użytkowanie pozostałej części obiektu toru kolarskiego przeznaczonej na Izbę Pamięci Kolarstwa oraz sal wykładowych z zapleczem socjalnym, co stanowiło potwierdzenie zakończenia realizacji całości inwestycji.

(dowód: akta kontroli tom I str. 323)

W dniu 23 października 2009 r. PZKol dokonał korekty sporządzonych rozliczeń końcowych z realizacji umowy dofinansowania (na formularzach stanowiących załączniki nr 3 i 3a do ww. umowy). W skorygowanych rozliczeniach uwzględniono wydatki poniesione przez PZKol w kwocie 69,3 tys. zł, w ramach wkładu własnego, na zapłatę za roboty budowlano-montażowe rozliczane na podstawie wystawionej

przez wykonawcę faktury z dnia 7 października 2008 r.²¹. Uwzględnienie tych wydatków spowodowało zwiększenie kosztu całkowitego przedsięwzięcia inwestycyjnego do kwoty 91 431,1 tys. zł oraz udziału środków PZKol i innych w sfinansowaniu wydatków poniesionych na ten cel do kwoty 4 953,1 tys. zł.

Udział dofinansowania ze środków FRKF w wysokości 86 478,0 tys. zł w całkowitych nakładach inwestycyjnych poniesionych na realizację tego przedsięwzięcia w ramach umowy dofinansowania wyniósł 94,6%, tj. nie przekroczył maksymalnego limitu (95%) określonego w umowie.

(dowód: akta kontroli tom I str. 45, 60, 245-252, 257-262)

BGK pismem z 31 grudnia 2009 r. (przesłanym do wiadomości PZKol) poinformował Ministerstwo Sportu i Turystyki, że rozlicza ww. inwestycję.

(dowód: akta kontroli tom I str. 255; tom II str. 383)

4) PZKol, mimo podejmowanych działań, nie otrzymał dofinansowania ze środków MSiT na realizację dodatkowych zadań przy budowie toru kolarskiego zrealizowanych przez wykonawcę obiektu na podstawie *umowy przyrzeczenia*.

W piśmie z 20 października 2008 r. Prezes Zarządu Związku wystąpił do Ministra z prośbą o przyznanie dodatkowych środków dofinansowania na sfinansowanie dodatkowych prac potrzebnych do dokończenia budowy toru kolarskiego w kwocie 9 138,1 tys. zł brutto. Do ww. pisma dołączona była analiza dokonana przez inwestora zastępczego, zawierająca wyszczególnienie dodatkowych prac, które, powinny być wykonane przy budowie toru kolarskiego dla jego prawidłowego funkcjonowania oraz określenie ich szacunkowego kosztu.

(dowód: akta kontroli tom II str. 439-440)

W związku z wnioskiem Ministerstwo Sportu i Turystyki zwróciło się do BGK o przeprowadzenie analizy, czy wymienione w nim prace nie pokrywają się z elementami przedsięwzięcia inwestycyjnego dofinansowanego ze środków FRKF w ramach umowy o dofinansowanie.

W odpowiedzi z dnia 6 lutego 2009 r. BGK poinformował Ministerstwo o wynikach przeprowadzonej analizy w tym zakresie, z której według Banku wynikało, że wnioskowane przez PZKol dodatkowe roboty nie były ujęte w ZZK stanowiącym załącznik do umowy dofinansowania. BGK wskazał również, że część prac, o których dofinansowanie występował Związek została już wykonana, ale nie dokonano za nie płatności. Dotyczyło to m.in. robót dostosowujących obiekt do przepisów ppoż.

(dowód: akta kontroli tom II str. 438, 444-450)

W piśmie z 4 czerwca 2009 r. Prezes Zarządu PZKol poprosił MSiT o ponowne rozważanie możliwości przyznania dofinansowania na sfinansowanie prac wykończeniowych toru. Wskazał, że Związek zorganizował i przeprowadził na torze kolarskim Mistrzostwa Europy w 2008 r. oraz Mistrzostwa Świata w marcu 2009 r., ale aby te imprezy mogły się odbyć konieczne było dokończenie prac wykończeniowych obiektu, tak by spełnione zostały wymagania UCI. Mając na uwadze ryzyko odwołania Mistrzostw Świata w marcu 2009 r. PZKol, jako organizator, podjął ryzyko zlecenia wykonawcy prac wykończeniowych realizowanej inwestycji. Środki przyznane z FRKF na realizację zadania inwestycyjnego polegającego na budowie krytego toru kolarskiego w Pruszkowie zostały wykorzystane i rozliczone, lecz nie pozwalały na zakończenie budowy i dostosowanie obiektu do wymagań UCI oraz przepisów, które zmieniły się w trakcie realizacji inwestycji. Związek został pozostawiony sam sobie w kwestii sfinansowania dodatkowych robót, mimo że nie ma możliwości sfinansowania robót

²¹ Faktura Vat FV SBMP/FV/099/09/2008 na kwotę ogółem 160,9 tys. zł brutto opłacona ze środków FRKF w kwocie 91,6 tys. zł oraz ze środków własnych PZKol w kwocie 69,3 tys. zł. W rozliczeniach końcowych sporządzonych przez PZKol w grudniu 2008 r. uwzględniono wyłącznie wydatki poniesione na zapłatę tej faktury, których źródłem sfinansowania były środki FRKR.

budowlanych ze środków własnych. Brak pozytywnej decyzji Ministerstwa w sprawie dofinansowania robót wykończeniowych spowodował, iż wykonawca, znający sytuację finansową PZKol, wystąpił na drogę sądową w celu windykacji należności, co do których termin zapłaty już upłynął²².

Kolejne prośby w tej sprawie Prezes Zarządu PZKol skierował do MSiT w pismach z dnia 22 października i 24 listopada 2009 r. Wskazywał w nich na trudną sytuację Związku w związku z rozpoczęciem przez wykonawcę dodatkowych prac procedury dochodzenia należności w kwocie 5 274,7 tys. zł.

(dowód: akta kontroli tom II str. 451-461)

W odpowiedzi z 17 grudnia 2009 r. Minister poinformował Prezesa, że jego wystąpienie zostało zarejestrowane w wykazie zgłoszeń inwestycyjnych aplikujących do programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu. Z uwagi na nietypowy wyjątkowy status sprawy powołany został Zespół do analizy wniosku o dofinansowanie ze środków FRKF dodatkowych robót budowlano-montażowych, które były niezbędne do zakończenia budowy toru kolarskiego. Oczekuje od PZKol skompletowania i przesłania do Ministerstwa dokumentacji zgodnie z wytycznymi dla wnioskodawców zamieszczonymi na stronie internetowej Ministerstwa, w celu przyspieszenia prac ww. Zespołu. Wskazał ponadto, że procedury obowiązujące w Ministerstwie, jak i przepisy prawa w sprawie dofinansowania zadań ze środków FRKF nie dają możliwości przyznania dofinansowania na ten cel jeszcze w 2009 r.

(dowód: akta kontroli tom II str. 463-464)

W nawiązaniu do ww. dyspozycji, Prezes Zarządu PZKol pismem z dnia 26 stycznia 2010 r. zwrócił się do Ministerstwa Sportu i Turystyki z formalnym wnioskiem o przyznanie dofinansowania ze środków FRKF w kwocie 9 834,7 tys. zł na realizację zadania pn. „Przygotowanie sportowego obiektu wielofunkcyjnego na potrzeby rozgrywania imprez rangi mistrzowskiej”. Do wniosku w tej sprawie dołączył m.in. zestawienia określające zakres rzeczowy, wartość kosztorysową ww. zadania inwestycyjnego i harmonogram rzeczowo-finansowy jego realizacji oraz oświadczenie o pokryciu 5% wartości planowanego całkowitego kosztu inwestycji (10 352,3 tys. zł) ze środków własnych.

(dowód: akta kontroli tom II str. 465-469)

Jak wynika z dokumentacji przekazanej kontrolerowi NIK przez Ministerstwo Sportu i Turystyki (przy piśmie z dnia 15 lutego 2018 r.), powołany przez MSiT²³ Zespół do analizy wniosku o dofinansowanie robót niezbędnych do zakończenia budowy toru kolarskiego, w wyniku analizy przedstawionych przez PZKol dokumentów, stwierdził m.in., że²⁴ roboty i wyposażenie ujęte w załączniku do wniosku o dofinansowanie (przekazanym przez Związek przy piśmie z 26 stycznia 2010 r.) nie były ujęte w rozliczonym przez Bank zakresie rzeczowym przedsięwzięcia inwestycyjnego. Część z robót, o których dofinansowanie wystąpił Związek została wykonana przez Spółkę MP, w ramach realizacji umowy przyrzeczenia zawartej z PZKol w dniu 4 lutego 2009 r. Oceniając wniosek pod względem formalnym stwierdzono, że nie spełnił on części wymagań określonych w *rozporządzeniu Ministra Sportu z dnia 10 lipca 2006 r. w sprawie dofinansowania zadań ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej*²⁵, gdyż wnioskodawca nie dostarczył:

- informacji o sytuacji finansowej oraz oświadczenia o niezaleganiu z płatnościami na rzecz pomiotów publicznoprawnych i innych podmiotów (wymóg określony w § 7 ust. 5 pkt 4 *rozporządzenia*);

²² Na kwotę 4 532,8 tys. zł.

²³ Zarządzeniem nr 39 z dnia 30 listopada 2009 r.

²⁴ W protokole z ostatecznego posiedzenia Zespołu w dniu 12 marca 2010 r.

²⁵ Dz.U. Nr 134, poz. 944 ze zm. – obowiązywało do dnia 1 lipca 2010 r.

- dokumentów potwierdzających posiadanie lub zapewnienie otrzymania środków finansowych innych niż środki FRKF²⁶, w wysokości umożliwiającej wykonanie inwestycji w terminie określonym we wniosku (wymóg określony w § 7 ust. 6 pkt 2 *rozporządzenia*).

We wnioskach końcowych Zespół wskazał m.in., że wykonanie dodatkowych robót wnioskowanych do dofinansowania jest zasadne. Wykonanie części tych robót było niezbędne do dopuszczenia obiektu do przeprowadzenia Mistrzostw Europy w 2008 r. i Mistrzostw Świata w 2009 r. Mając na uwadze założenia programowe dofinansowania ze środków FRKF, sposób ich wykorzystania oraz obowiązujące przepisy, przedstawiany wniosek nie znajduje uzasadnienia w świetle przepisów pozwalających na przyznanie dofinansowania.

W dniu 31 marca 2010 r. protokół z posiedzenia Zespołu wraz z wnioskami z oceny wniosku został przekazany MSiT przez Departament Infrastruktury Sportowej Ministerstwa.

(dowód: akta kontroli tom II str. 470-474)

PZKol nie uregulował zobowiązań wobec Spółki MP za prace wykonane w ramach realizacji *umowy przyrzeczenia*. W sprawie wyegzekwowania zapłaty tych zobowiązań oraz odsetek za zwłokę wg stanu na koniec 2017 r. prowadzona była egzekucja komornicza.

(dowód: akta kontroli tom III str. 1-5)

1.3. Prawdliwość sporządzania przez PZKol sprawozdań z realizacji umowy o dofinansowanie

PZKol wywiązał się w 2008 r. z obowiązków określonych w § 6 pkt 12 umowy dofinansowania dotyczących przekazywania BGK, bez dodatkowego wezwania informacji o finansowej i merytorycznej realizacji przedsięwzięcia na formularzach stanowiących załącznik nr 2 i 2a do umowy. Informacje za poszczególne kwartały tego roku zostały przekazane Bankowi w następujących terminach: 24 kwietnia 2008 r. (za I kw.), 9 lipca 2008 r. (za II kw.), 6 listopada 2008 r. (za III kw.) i 23 grudnia 2008 r. (za IV kw.²⁷).

(dowód: akta kontroli tom I str. 173-175, 202-207, 219-222, 239-244)

W wyniku badania 10 faktur o najwyższej wartości wykazanych w informacjach, jako zapłacone ze środków FKRF w 2008 r. (na łączną kwotę 20 409,0 tys. zł brutto) nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zasadności ich ujęcia w rozliczeniach. Ustalono, że spełniały one wymagania określone w załączniku nr 1 do umowy dofinansowania, w tym m.in. zawierały zamieszczone na odwrocie oświadczenie Prezesa Zarządu i Sekretarza Generalnego PZKol stwierdzające, że do dnia złożenia faktur do realizacji nie zostały one opłacone ze środków własnych lub innych. Do wszystkich ośmiu zbadanych faktur, dotyczących rozliczeń z wykonawcą za roboty budowlano-montażowe, dołączone były protokoły odbiorów, potwierdzające wykonanie robót, których dotyczyły poszczególne faktury²⁸.

(dowód: akta kontroli tom I str. 51, 178-201, 208-218, 223-238, 245-252)

1.4. Wyegzekwowanie od wykonawcy inwestycji usunięcia nieprawidłowości lub usterek stwierdzonych po przyjęciu toru kolarskiego do użytkowania, w ramach gwarancji lub rękojmi

PZKol po odebraniu obiektu toru kolarskiego występował do jego wykonawcy o usunięcie usterek w ramach gwarancji. Usterki, o których usunięcie zwracano się

²⁶ W ramach wymaganego udziału własnego PZKol w finansowaniu zadania.

²⁷ Informacje za IV kw. 2008 r. Związek przesłał do BGK wraz z dokumentacją zawierającą rozliczenia końcowe z realizacji inwestycji.

²⁸ Pozostałe dwie zbadane faktury (na łączną kwotę 68,6 tys. zł brutto) dotyczyły zapłaty za pełnienie funkcji inwestora zastępczego.

kilkukrotnie pisemnie do wykonawcy w latach 2009-2010 dotyczyły m.in.: nieuszczelności pokrycia dachowego, czerpni central wentylacyjnych zlokalizowanych na dachu oraz rynien spustowych; przeciekających okien świetlika głównego; uszkodzonej instalacji odgromowej; nie działającej wentylacji wyciągowej w toaletach; uszkodzeń drzwi ppoż. Przykładowo w piśmie z 6 lipca 2009 r. Sekretarz Związku poinformował wykonawcę toru, że w tym dniu po krótkotrwałych opadach deszczu po raz kolejny zalany została poziom +5.20 (korona toru). W wyniku powyższego zalane zostały pomieszczenia na poziomie 0.0, uszkodzeniu uległy sufity, instalacja elektryczna, lampy, instalacja ppoż. Wskazał, że prawdopodobną przyczyną były źle wykonane uszczelnienia okienne, wadliwie zamontowana obróbka blacharska na dachu, system odprowadzania wody lub źle wykonane czerpnie na dachu do central wentylacyjnych. Zażądał od wykonawcy pilnego usunięcia zaistniałych usterek lub błędów w wykonaniu obiektu. W piśmie z 1 października 2009 r. Sekretarz Generalny Związku poinformował wykonawcę m.in. o przeciekających oknach świetlika głównego, wadliwie działających instalacjach ppoż. oraz wentylacyjnej, uszkodzeniu drzwi ppoż.

W piśmie z dnia 25 czerwca 2010 r. PZKol zwrócił się do wykonawcy toru kolarskiego m.in. o usunięcie usterek dotyczących nieuszczelności dachu, przepelniania się koryta rynnowego, źle wykonanych uszczelnień rynien spustowych, sposobu wykonania czerpni do central wentylacyjnych na dachu, wskazując, że ich skutkiem było dostawanie się wody do obiektu i jego dewastacja. Zwrócił się także o usunięcie uszkodzenia instalacji odgromowej, wskazując, że brak tej instalacji powoduje zagrożenie pożarowe.

PZKol wskazał ponadto m.in., że po przeprowadzonym serwisie systemu oświetlenia awaryjnego stwierdzono braki w komunikacji z lampami oświetlenia awaryjnego, czego przyczyną wg osób przeprowadzających prace serwisowe były błędy wykonawcy. Nie pracuje i nigdy nie pracowała wentylacja wyciągowa z toalet dla kibiców, z uwagi na źle dobrane zabezpieczenia silnikowe wentylatorów. W pomieszczeniu WC dla inwalidów nie został wykonany sufit, brakuje oprawy oświetleniowej i nie została dokończona instalacja wentylacji. Ciężkie drzwi ppoż., poprzez zamontowanie odbojnika jak dla zwykłych drzwi, ulegają uszkodzeniu i nie spełniają warunków ppoż. W łazienkach, w których są kratki ściekowe w podłodze przed położeniem płytek nie wykonano hydroizolacji zapobiegającej przedostawaniu się wody i wilgoci.

Na wniosek wykonawcy toru kolarskiego w dniu 23 czerwca 2010 r., zostało zorganizowane przez PZKol spotkanie, z udziałem przedstawicieli podmiotów pełniących przy budowie toru kolarskiego funkcje wykonawcy, projektanta i inwestora zastępczego, którego przedmiotem było w szczególności omówienie przyczyn powstania poszczególnych usterek, podmiotów odpowiedzialnych za ich powstanie oraz działań, które powinny być podjęte w celu ich usunięcia. W notatce służbowej z tego spotkania (podpisanej przez jego uczestników) wskazano, że wykonawca zobowiązał się do usunięcia poszczególnych usterek, poza usterką dotyczącą nieprawidłowego funkcjonowania oświetlenia awaryjnego, w przypadku której wskazał, że firma, która zainstalowała ten system nie może usunąć usterki bez współpracy z producentem tego systemu. Podmiot ten jednak odmówił współpracy w związku z niuregulowaniem przez Związek płatności za usługi serwisowe wykonane w dniu 7 października 2009 r. Odnosząc się do zgłoszonych uszkodzeń drzwi ppoż. („porozpinane samozamykacze, wylamane odboje, zawiasy, pogięte profile”) podano, że wg producenta mają one charakter mechaniczny. Projekt techniczny nie przewidywał instalacji ograniczników otwarcia drzwi. Zostały one zainstalowane na wniosek użytkownika w celu zabezpieczenia ścian i cokołów przed uszkodzeniami. Główny wykonawca zobowiązał się do demontażu odbojników, które powodują uszkodzenia drzwi oraz naprawy uszkodzonych

zawiasów (ok. siedmiu sztuk wg uznania dostawcy naprawy gwarancyjnej). Pozostałe odbojniki na odpowiedzialność użytkownika miały pozostać.

(dowód: akta kontroli tom I str. 326-342)

W informacji dla kontrolera NIK z dnia 22 marca 2018 r., wykonawca budowy toru wskazał, że wszystkie wady i usterki zgłoszone w okresie gwarancji i rękojmi zostały przez niego lub firmy podwykonawcze usunięte. Nieusunięte mogły zostać tylko usterki powstałe z powodu niewłaściwego użytkowania obiektu lub nieprzestrzegania warunków gwarancji.

(dowód: akta kontroli tom III str. 268, 271)

Z dołączonych do ww. pisma dokumentów wynika m.in., że:

- 3 listopada 2010 r., w wyniku przeprowadzonych oględzin, przy udziale przedstawiciela inwestora (Dyrektor Techniczny), stwierdzono m.in., iż usunięte zostały usterki dotyczące uszkodzonej instalacji odgromowej, nieszczelności pokrycia dachowego, koryt rynnowych oraz spustów przeznaczonych do odprowadzania wody z dachu, nie działającej wentylacji wyciągowej w toaletach dla kibiców, niedokończonych prac w pomieszczeniu nr 035 dotyczących instalacji wentylacyjnych i elektrycznych (w protokole z ww. przeglądu wskazano, że pozostałe usterki wskazane przez PZKol zostaną usunięte w okresie późniejszym, ze względu na przeprowadzane w obiekcie imprezy sportowe);
- w latach 2011-2012 wykonawca toru kolarskiego wraz z podwykonawcami usuwał kolejne usterki zgłaszane przez PZKol dotyczące m.in. niesprawnej instalacji odgromowej, nieszczelności pokrycia dachowego, świetlików dachowych oraz spustów, uszkodzeń posadzek, schodów (pęknięte lub odspojone płytki), ścian i sufitów (pęknięcia, zacieki).

(dowód: akta kontroli tom III str. 274-294)

Pracownik Arena Pruszków Spółka z o.o.²⁹ zatrudniony na stanowisku konserwatora-elektryka od 2009 r., w oświadczeniu w tej sprawie dla kontrolera NIK wskazał m.in., że pracownicy wykonawcy toru kolarskiego przyjeżdżali wielokrotnie w celu usunięcia usterek dotyczących m.in. obsadzenia okien, obróbek dachu oraz jego przeciekania powodującego zalewanie drewnianego toru kolarskiego oraz korony. Wykonawca nie podjął się wykonania prac gwarancyjnych dotyczących oświetlenia awaryjnego pomimo wielokrotnego zgłaszania tej usterki. Interweniowano również w sprawie aluminiowych drzwi przeciwpożarowych, w których dochodziło do pęknięć w miejscach zamocowania zawiasu. Wykonawca odmawiał jednak wykonania naprawy podając, jako przyczynę niewłaściwy sposób ich użytkowania, co nie było prawdą, ponieważ uszkodzenia były spowodowane nieprawidłowym umieszczeniem odbojnika drzwi.

(dowód: akta kontroli tom III str. 260)

Ustalone
nieprawidłowości

PZKol nie wywiązał się z postanowień § 4 ust. 4 umowy dofinansowania (po zmianach wprowadzonych aneksem nr 11), w których zobowiązał się do zakończenia budowy toru kolarskiego do 11 listopada 2008 r. oraz do rozliczenia końcowego tego przedsięwzięcia z BGK pod względem rzeczowymi i finansowym nie później niż do dnia 31 grudnia 2008 r.

Wprawdzie PZKol w dniu 29 listopada 2008 r. dokonał odbioru końcowego toru od wykonawcy, a następnie w dniu 23 grudnia 2008 r. przekazał do MSiT oraz BGK rozliczenia końcowe z realizacji umowy dofinansowania, Bank nie rozliczył jednak tej inwestycji w 2008 r., z uwagi na niewykonanie wszystkich prac wykończeniowych przy budowie tego obiektu.

²⁹ Zajmującej się gospodarowaniem obiektem toru kolarskiego na podstawie porozumienia z dnia 1 kwietnia 2009 r.

Realizacja tego zadania została przez BGK rozliczona dopiero w dniu 31 grudnia 2009 r., po odebraniu przez Związek w dniu 24 września 2009 r. od wykonawcy dodatkowych prac realizowanych na podstawie umowy przyrzeczenia oraz po uzyskaniu w dniu 18 grudnia 2009r. przez PZKol pozwolenia na użytkowanie dla części pomieszczeń wchodzących w skład obiektu toru, nieobjętych pozwoleniem na użytkowanie z dnia 1 września 2008 r.

W ocenie NIK podstawowymi przyczynami powstania tej nieprawidłowości, oprócz długiego okresu realizacji inwestycji (co spowodowało dezaktualizację części przyjętych w dokumentacji projektowej rozwiązań m.in. w zakresie ochrony ppoż.), było w szczególności nieokreślenie przez PZKol w sposób oficjalny i formalny z odpowiednim wyprzedzeniem zakresu rzeczowego dodatkowych prac, które powinny być wykonane przez wykonawcę toru kolarskiego dla zakończenia budowy tego obiektu w 2008 r. oraz spóźnione działania na rzecz pozyskania środków finansowych potrzebnych do sfinansowania tych prac. O przyznaniu środków potrzebnych na sfinansowanie dodatkowych prac przy budowie tego obiektu Związek wystąpił do MSiT dopiero w dniu 20 października 2008 r.

(dowód: akta kontroli tom I str. 43-50, 59-60, 107-109, 255-262, 318-323; tom II str. 383, 439-440)

Ocena cząstkowa

PZKol wykorzystał w całości zgodnie z przeznaczeniem otrzymane dofinansowanie ze środków FRKF na budowę toru kolarskiego. Nie wywiązał się jednak z postanowień umowy dofinansowania określających termin, do którego powinna być zakończona i rozliczona z BGK realizacja tej inwestycji. Przyczyną tej sytuacji, w ocenie NIK, były spóźnione działania w zakresie określenia w sposób oficjalny dodatkowych prac niezbędnych do zakończenia budowy tego obiektu, jak i pozyskania środków na ich sfinansowanie. Po odebraniu obiektu i przekazaniu go do użytkowania PZKol egzekwował od wykonawcy usuwanie stwierdzonych nieprawidłowości i usterek w ramach gwarancji i rękojmi. W ocenie NIK powtarzające się zgłoszenia w latach 2009-2011 usterek dotyczących w szczególności uszkodzenia instalacji odgromowej, przecieków pokrycia dachowego, świetlików i spustów wskazywać mogą na błędy popełnione na etapie projektowania lub wykonawstwa obiektu toru kolarskiego.

2. Wykorzystanie środków publicznych otrzymanych na utrzymanie i eksploatację toru kolarskiego w Pruszkowie

2.1. Wykorzystanie obiektu toru kolarskiego

1) Zgodnie z pismami PZKol z 6 sierpnia 2004 r. oraz 19 września 2006 r., skierowanymi do BGK Związek planował wykorzystać obiekt toru po zakończeniu jego budowy do następujących celów:

- prowadzenia szkolenia kolarzy torowych – wskazano, że stały tor umożliwia codzienne szkolenie kolarzy torowych oraz, że planowane jest przeniesienie Szkoły Mistrzostwa Sportowego z Żyrardowa do Pruszkowa z wykorzystaniem do tego celu pokoi internatowych na zapleczu;
- organizacji zawodów w kolarstwie torowym – wskazano, że przewiduje się organizację zawodów raz w miesiącu z udziałem 1700 widzów na trybunach stałych oraz dodatkowo raz w roku dużych zawodów międzynarodowych z udziałem do 3400 widzów i co dwa miesiące tzw. sześciodniówek z udziałem widzów w międzytorzu;
- organizacji treningów z innych dyscyplin – wskazano, że władze miasta Pruszkowa zainteresowane są wykorzystaniem międzytorza do treningu drużyn

Opis stanu faktycznego

- szkolnych, szczególnie dla gier zespołowych oraz że przewiduje się wykorzystanie międzytorza do tego celu pięć razy w tygodniu;
- organizacji zawodów z innych dyscyplin sportowych – wskazano, że w międzytorzu mogą być organizowane zawody z dyscyplin, takich jak gry zespołowe, sporty walki, konkursy hipiczne, zawody tenisowe, itp. i że przyjmuje się, że tego rodzaju zawody będą organizowane w obiekcie toru raz na dwa miesiące;
  - organizacji wielkich koncertów i widowisk muzycznych z udziałem do 3.500 widzów – wskazano, że przewiduje się, iż takie koncerty będą organizowane co trzy miesiące;
  - organizacji w międzytorzu zjazdów, dla których konieczna jest jedna duża powierzchnia oraz raz w roku targów,
  - stałego wynajmu powierzchni parteru na cele dydaktyczne dla AWF Pruszków;
  - stałego wynajmu powierzchni na cele gastronomiczne oraz handlowe (sprzedaż sprzętu sportowego i pamiątek).

Wskazano ponadto, że prowadzone były rozmowy z Miastem Pruszkowem w celu wspólnego zarządzania obiektem, w ramach którego wszystkie szkoły w Pruszkowie miały wykorzystywać międzytorze do prowadzenia zajęć sportowo-dydaktycznych. PZKol miał zapewnienie z Międzynarodowej Federacji Kolarskiej (UCI) o utworzeniu na budowanym torze kolarskim Europejskiego Centrum Kolarstwa, którego koszty funkcjonowania miały być w części pokrywane przez ww. Federację. Ościeienne federacje wyraziły zainteresowanie wynajmem toru kolarskiego do celów treningowych za odpłatnością. Roczne koszty eksplantacji toru kolarskiego oszacowano na kwotę ok. 1 850 tys. zł.

(dowód: akta kontroli tom I str. 361-368, 371)

2) W latach 2009-2017 na krytym torze kolarskim w Pruszkowie zorganizowane zostały zawody kolarskie rangi mistrzostw Europy i Świata:

- 2009 r. - mistrzostwa Świata w kolarstwie torowym (25-29 marca),
- 2010 r. - mistrzostwa Europy w kolarstwie torowym (5-7 listopada).

Ponadto w 2017 r. na torze zostały zorganizowane zawody Pucharu Świata w kolarstwie torowym.

Wg danych PZKol oraz informacji przekazanych przez Arena Pruszków Spółka z o.o. (podmiot zajmujący się zagospodarowaniem obiektu toru kolarskiego w szczególności do celów komercyjnych) w latach 2014-2017³⁰, w obiekcie tym zorganizowano:

- międzynarodowe zawody Grand Prix Poland (co roku);
- mistrzostwa Norwegii oraz różnego rodzaju krajowe zawody w kolarstwie torowym w konkurencjach olimpijskich i nieolimpijskich, w tym m.in. zawody Pucharu Polski i mistrzostwa Polski;
- zawody w innych niż kolarskie dyscyplinach sportowych (turniej futbolu flagowego³¹ oraz zawody rangi mistrzowskiej³² w halowych modelach akrobacyjnych).

W ww. okresie hala toru kolarskiego była również okazjonalnie wykorzystywana do przeprowadzenia imprez komercyjnych innych niż sportowe, takich m.in. jak: giełda sportowa, obchody 50-lecia ruchu abstynenckiego, firmowe gale taneczne, targi mebli, wystawa psów rasowych.

Przez ok. 250 dni w roku na torze odbywały się treningi kolarskie. Obiekt toru kolarskiego był wykorzystywany do prowadzenia innego rodzaju zajęć sportowych. Funkcjonowały na nim szkółki rolkarska i hokeja na rolkach, prowadzone były

³⁰ Zarządca toru kolarskiego nie posiadał informacji dotyczących sposobu wykorzystania toru kolarskiego przed 2014 r.

³¹ Odmiana futbolu amerykańskiego.

³² Mistrzostwa Świata, Puchar Świata i Mistrzostwa Polski.

zajęcia z badmintonu (dwa boiska) oraz wypożyczalnia rowerów do jazdy na torze (Ostre Koło).

Pomieszczenia obiektu były wydierżawiane podmiotom zewnętrznym, m.in.: Wyższej Szkole Kultury Fizycznej i Turystyki oraz firmie transportowej.

(dowód: akta kontroli tom I str. 306; tom II str. 1-4; tom III str. 98, 102, 118, 121-125)

2.2. Organizacja zarządzania obiektem toru kolarskiego

Gospodarowaniem obiektem toru kolarskiego zajmował się od 2009 r. do czasu zakończenia niniejszej kontroli (8 marca 2018 r.) podmiot utworzony przez PZKol pn. Arena Pruszków Spółka z o.o. Do obowiązków tego podmiotu zgodnie z porozumieniem z 1 kwietnia 2009 r. należało m.in.: utrzymanie należytego stanu technicznego obiektu toru; organizowanie oraz przeprowadzanie modernizacji oraz remontów bieżących i remontów kapitalnych; informowanie Związku o powstaniu obowiązku przeprowadzenia okresowych przeglądów obiektu i jego instalacji oraz wykonywania ich na wniosek zleceniodawcy; prowadzenie ewidencji i dokumentacji obiektu wynikającej z przepisów prawa budowlanego; utrzymanie w należytej czystości i dokonywanie bieżącej konserwacji zarówno pomieszczeń obiektu jak i przyległych do niego chodników, dróg dojazdowych, stanowisk parkingowych oraz zieleni i boksów śmietnikowych.

Do zadań Spółki należało również podejmowanie w uzgodnieniu ze zleceniodawcą (PZKol) czynności związanych z udostępnieniem obiektu, tj. m.in. poszukiwanie najemców/dzierżawców, prowadzenie negocjacji, przygotowanie projektów umów, wykonywanie w imieniu zleceniodawcy czynności związanych z naliczaniem i pobieraniem czynszów i opłat oraz windykacji tych należności oraz windykacji należności powstałych z tytułu nieuregulowania przez najemców opłat za dostarczone media; prowadzenia ewidencji księgowej należności i zobowiązań wynikających z wynajmu lub dzierżawy. Spółka została upoważniona do występowania w imieniu i na rzecz PZKol wobec osób trzecich we wszystkich sprawach dotyczących gospodarowania obiektem, niezastrzeżonych przepisami do wyłącznej własności zleceniodawcy, przy czym każdorazowe udostępnienie obiektu lub jego części wymagało uprzedniej zgody Związku.

W porozumieniu wskazano również, że w zakres obowiązków zleceniobiorcy (Spółka) nie wchodzi zarządzanie obiektem. O ile w danym stanie faktycznym będzie konieczne podjęcie decyzji lub dokonanie czynności z zakresu zarządzania obiektem, zleceniobiorca zobowiązany był do poinformowania o tym zleceniodawcy celem podjęcia przez niego stosownej decyzji lub czynności.

(dowód: akta kontroli tom II str. 9-17)

W aneksie nr 3 z dnia 30 grudnia 2011 r. do ww. porozumienia (który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.) przyznano Spółce Arena Pruszków prawo do zawierania we własnym imieniu i na własny rachunek (po uzgodnieniu z PZKol) umów z zakresu obsługi i eksploatacji obiektu (dotyczących: ochrony i sprzątnięcia obiektu; monitoringu ppoż.; usług telekomunikacyjnych i internetowych; bieżących napraw i remontów; przygotowania niezbędnych dokumentów budowlanych i eksploatacyjnych, w tym przeglądów technicznych, budowlanych i eksploatacyjnych). Określono, że w przypadku, gdy koszty eksploatacyjne obiektu będą finansowane za pośrednictwem zleceniobiorcy przez MSiT lub inne podmioty, zleceniodawca może refakturować na zleceniobiorcę wybrane koszty, w szczególności związane z użytkowaniem obiektu dla potrzeb szkolenia zawodników kadr narodowych. Wskazano ponadto, że do zadań realizowanych przez zleceniobiorcę mogą należeć również, uzgodnione ze zleceniodawcą czynności związane z przygotowaniem oraz obsługą techniczną zawodów sportowych organizowanych przez zleceniodawcę na torze kolarskim.

(dowód: akta kontroli tom II str. 13-14)

2.3. Wykorzystanie środków publicznych przekazanych przez MSiT z przeznaczeniem na sfinansowanie kosztów utrzymania i eksploatacji obiektu toru kolarskiego

1) O przyznanie dofinansowania ze środków publicznych na pokrycie kosztów utrzymania toru PZKol wystąpił do MSiT po raz pierwszy pismem z 11 sierpnia 2009 r., tj. nie cały rok po jego uruchomieniu. Prezes Zarządu Związku w ww. piśmie wskazał, że środki niezbędne do funkcjonowania tego obiektu wynoszą 125 tys. zł miesięcznie, na których sfinansowanie Związek nie jest w stanie sam zarobić. Ponad 100 tys. zł miesięcznie wynoszą koszty dostaw prądu, wody, centralnego ogrzewania, centralnej wentylacji, ochrony oraz konserwacji i serwisów: ppoż., dźwigów oraz innych urządzeń. Przychody uzyskiwane z gospodarowania obiektem nie są w stanie pokryć podstawowych kosztów jego eksplantacji. Wiele planowanych wcześniej imprez nie odbyło się, a rezerwacje obiektu zostały odwołane. W podsumowaniu wnioskował o przejęcie obiektu toru przez Centralny Ośrodek Sportu lub przyznanie dofinansowania na jego utrzymanie w wysokości 1,5 mln zł rocznie. Wskazał, że bez dofinansowania Związek będzie zmuszony zamknąć ten obiekt, co grozi dewastacją całego budynku, a w szczególności toru drewnianego, który musi być utrzymywany w odpowiedniej temperaturze i wilgotności.

(dowód: akta kontroli tom II str. 475-476)

Występując o przyznanie dofinansowania kosztów eksploatacji toru w 2016 r. w kwocie 700 tys. zł Sekretarz Generalny PZKol w piśmie z 30 grudnia 2015 r. wskazał m.in., że podstawowe koszty utrzymania tego obiektu wynoszą ok. 1 127 tys. zł, z czego w 2015 r. i w latach ubiegłych 700 tys. zł pokryte zostało ze środków dotacji MSiT. Pozostałe koszty Związek pokrywał ze środków własnych (m.in. pozyskanych z wynajmu niektórych pomieszczeń w obiekcie toru). Ww. koszty utrzymania toru obejmują jedynie niezbędne koszty eksploatacyjne pozwalające na wykorzystanie obiektu do celów szkoleniowych. Obiekt został oddany do użytkowania w 2008r., jednak słaba jakość wykonania i przyjęte wówczas rozwiązania techniczne spowodowały, że PZKol musi ponosić wysokie koszty napraw (np. ciekący stale dach i psująca się instalacja wodno-ściekowa) oraz wysokie koszty utrzymania (koszt energii elektrycznej to ok. 25 tys. zł miesięcznie, a koszt ogrzewania w miesiącach zimowych to kwota rządu 30-50 tys. zł miesięcznie w zależności od temperatury na zewnątrz). Poprzednie Władze PZKol deklarując możliwość samodzielnego utrzymania obiektu nie przeprowadziły analizy kosztów utrzymania i eksploatacji ani ewentualnych przychodów z organizacji imprez komercyjnych. Pozyskanie dodatkowych środków jest bardzo ograniczone z uwagi na: lokalizację i specjalistyczny charakter obiektu (np. nierozbieralny tor wyklucza wykorzystanie go do rozgrywek siatkówki lub koszykówki, w których trybuny są w bezpośredniej bliskości boiska) oraz przyjęte rozwiązania architektoniczne (brak wyjść ewakuacyjnych z tzw. międzytorza ogranicza możliwość wykorzystania obiektu do dużych koncertów muzycznych). Po latach zastoju, od 2011 r. tor kolarski jest wykorzystywany przez ponad 200 dni w roku do treningów kadry narodowej i klubów kolarskich we wszystkich kategoriach wiekowych. Organizowane są na nim również m.in. międzynarodowej zawody Grand Prix Polski, Mistrzostwa Polski. Efekty sportowe wykorzystania toru są coraz lepsze. W 2015 r. kadry narodowe PZKol zdobyły w kolarstwie torowym łącznie 23 medale mistrzostw świata i Europy.

Podobne argumenty PZKol podawał występując do MSiT o przyznanie dofinansowania na utrzymanie toru kolarskiego w 2017 r. w kwocie 700 tys. zł.

(dowód: akta kontroli tom II str. 207-210, 259-260)

2) Środki publiczne przyznawane i przekazywane były przez MSiT w ramach umów dotyczących zlecenia PZKol realizacji zadań publicznych dotyczących:

- przygotowania zawodników do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich (umowy zawarte w latach 2011, 2014-2017);
- szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo, wspierania współzawodnictwa sportowego w młodzieżowych kategoriach wiekowych, przygotowania i udziału reprezentacji Polski w kategoriach juniorów i młodzieżowych w zawodach międzynarodowych (umowy zawarte w latach 2015, 2017).

Koszty utrzymania toru stanowiły jedną z pozycji planowanych kosztów realizacji tych zadań podlegających dofinansowaniu ze środków publicznych (pochodzących z budżetu państwa lub FRKF) zgodnie z załącznikami do umów.

Ze środków publicznych przekazanych przez MSiT w latach 2011, 2014-2017 na realizację ww. zadań PZKol na sfinansowanie kosztów utrzymania i eksploatacji toru kolarskiego wydatkował łącznie 2 895,8 tys. zł. W poszczególnych latach tego okresu kwota środków publicznych wydatkowanych na ten cel kształtowała się następująco: 2011 r. – 546,5 tys. zł; 2014 r. 500,0 tys. zł; 2015 r. – 458,7 tys. zł; 2016 r. – 700,1 tys. zł; 2017 r. – 690,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli tom II str. 18-27, 71-83, 117-148, 211-225, 261-275, 499; tom III str. 6-21)

W latach 2012-2013 PZKol nie otrzymał od MSiT dofinansowania ze środków publicznych na realizację zadań publicznych³³.

(dowód: akta kontroli tom II str. 499; tom III str. 94-95)

W latach 2012-2013 umowy na realizację zadań publicznych dotyczących kolarstwa MSiT zawarł z Polskim Komitetem Olimpijskim (PKOl). W ramach tych umów Minister przekazał PKOl m.in. środki w łącznej kwocie 1 400 tys. zł (po 700 tys. zł w 2012 r. i 2013 r.) z przeznaczeniem na pokrycie kosztów wynajęcia obiektu toru kolarskiego do przygotowania do igrzysk olimpijskich, mistrzostw Świata lub Europy w kolarstwie. Ze środków tych PKOl sfinansował wynajem toru kolarskiego od Spółki Arena Pruszków, która w umowach najmu oświadczyła, że jest uprawniona do zarządzania torem kolarskim i może zawierać umowy w zakresie jego udostępniania.

(dowód: akta kontroli tom II str. 350-377)

Jak wynika z dokumentacji rozliczeniowej z realizacji poszczególnych umów zawartych z MSiT, środki dotacji otrzymane przez PZKol w latach 2011, 2014-2017 z przeznaczeniem na utrzymanie i eksploatację toru kolarskiego zostały przez tę jednostkę wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Sfinansowano z nich wydatki poniesione m.in. na dostawy energii cieplnej i elektrycznej, ubezpieczenie obiektu toru, wywóz nieczystości, konserwację urządzeń dźwigowych, przeglądy i naprawy oraz ochronę obiektu.

(dowód: akta kontroli tom II str. 27, 81-83, 149-152, 222-224, 273-275; tom III str. 21)

W wyniku badania 46 wylosowanych faktur lub rachunków dotyczących wydatków sfinansowanych przez PZKol z dotacji przekazanych w latach 2011, 2014-2017 na ww. zadania³⁴ na kwotę ogółem 896,5 tys. zł brutto, co stanowiło 31 % wydatków

³³ W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w wyniku kontroli przeprowadzonej w Związku w okresie od listopada 2009 r. do lutego 2010 r. przez kontrolerów z Ministerstwa Sportu i Turystyki. W wyniku tej kontroli stwierdzono niezgodnie z przeznaczeniem wykorzystanie części dotacji celowych przekazanych Związkowi na realizację zadań w 2009 r., z uwagi na wydatkowanie środków przeznaczonych na wypłaty stypendiów sportowych dla zawodników kadry narodowej oraz wynagrodzenia dla trenerów na pokrycie kosztów utrzymania i funkcjonowania toru.

³⁴ Szczegółowym badaniem objęto łącznie 46 wylosowanych faktur i rachunków sfinansowanych ze środków dotacji MSiT w latach 2011, 2014-2017, które dotyczyły sfinansowania następujących rodzajów kosztów utrzymania i eksploatacji toru

ogółem sfinansowanych ze środków publicznych przekazanych przez MSiT³⁵ stwierdzono m.in., że we wszystkich zbadanych przypadkach:

- usługi i dostawy, będące przedmiotem faktury i rachunków ujętych w dokumentacji rozliczeniowej, zrealizowane zostały w roku, na który przyznano dofinansowanie;
- zapłaty za faktury i rachunki PZKol dokonał przed dniem 31 grudnia danego roku, na który przyznano dofinansowanie;
- faktury i rachunki dowody księgowy zostały opisane zgodnie z wymogami określonymi w umowach zawartych z MSiT, tj. posiadały zapisy pochodzenia środków publicznych wydatkowanych na ich zapłatę.

(dowód: akta kontroli tom II str. 39, 59, 69-70, 73, 119, 130, 205-206, 213, 263)

PZKol prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową (na kontach zespołu 5) kosztów ponoszonych na utrzymanie toru kolarskiego, rozliczanych w ramach poszczególnych umów zawartych z MSiT.

(dowód: akta kontroli tom II str. 28-33, 84-86, 153-155, 226-228, 277-282)

3) Ze środków publicznych przekazanych przez MSiT na usługi dotyczące ochrony fizycznej obiektu toru Związek wydatkował w latach 2011, 2014-2017 kwotę ogółem 681,4 tys. zł, co stanowi 23,5% ogółu środków publicznych wydatkowanych w tym okresie na utrzymanie i eksploatację toru kolarskiego na podstawie umów zawartych z MSiT. W poszczególnych latach tego okresu kwota środków publicznych wydatkowana przez Związek na zapłatę za usługi ochrony kształtowała się następująco: 2011 r. - 119,3 tys. zł; 2014 r. - 78,4 tys. zł; 2015 r. - 105,4 tys. zł; 2016 r. - 171,8 tys. zł; 2017 r. - 206,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli tom II str. 27, 81-83, 150-152, 222-224, 273-275)

Podstawę rozliczenia wykorzystania środków dofinansowania wydatkowanych w kwocie 562,2 tys. zł na zapłatę za usługi ochrony obiektu toru kolarskiego w latach 2014-2017 stanowiły faktury wystawione przez Spółkę Arena Pruszków na rzecz PZKol, za te usługi wykonywane przez inny podmiot. Faktury wystawione przez ten podmiot na rzecz Areny Pruszków za ochronę toru kolarskiego dołączane były do faktur wystawionych przez Arenę Pruszków na rzecz PZKol.

(dowód: akta kontroli tom II str. 101-103, 165-168, 172-201, 303-324)

Zawarta przez Spółkę Arena Pruszków umowa z 1 czerwca 2012 r. z podmiotem świadczącym usług ochrony dotyczyła pierwotnie okresu od 1 czerwca do 31 grudnia 2012 r. Następnie na podstawie aneksów do ww. umowy była ona przedłużana na kolejne okresy, natomiast w aneksie, który wszedł w życie w dniu 1 stycznia 2016 r., wskazano, że jest ona zawarta na czas nieokreślony (z możliwością wypowiedzenia przez strony). W aneksach do umowy zmianie ulegała również stawka godzinowa, którą zleceniodawca miał otrzymywać za czas faktycznie przepracowany przez jego pracowników.

(dowód: akta kontroli tom II str. 337-349)

W umowach zawartych z MSiT, na podstawie których PZKol otrzymał w latach 2014-2017 dofinansowanie ze środków publicznych m.in. na pokrycie kosztów utrzymania obiektu toru kolarskiego wskazano, że zleceniodawca zobowiązuje się do stosowania przepisów *ustawy Prawo zamówień publicznych*, w zakresie, w jakim

---

kolarskiego: ubezpieczenia obiektu (sześć dowodów księgowych), dostaw energii cieplnej i elektrycznej (dziewięć dowodów księgowych), usług ochrony fizycznej obiektu (siedemnaście dowodów księgowych), wywozu nieczystości (trzy dowody księgowy), konserwacji i przeglądów (osiem dowodów księgowych) oraz usunięcia awarii i napraw (dwa dowody księgowy), usług internetowych (jeden dowód księgowy).

³⁵ Kwoty wydatków objętych badaniami kontrolnymi oraz ich udział procentowy w poniesionych wydatkach ogółem na utrzymanie i eksploatację toru kolarskiego sfinansowanych ze środków MSiT, w odniesieniu do poszczególnych lat kształtowały się następująco (w kwotach brutto): 2011 r. - 156,7 tys. zł, co stanowiło 28,7% ogółu wydatków sfinansowanych ze środków MSiT w tym roku; 2014 r. - 136,0 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 27,2 %; 2015 r. - 163,3 tys. zł, co stanowiło 35,6%; 2016 r. - 192,3 tys. zł, co stanowiło 27,4%; 2017 r. - 248,2 tys. zł, co stanowiło 35,9%.

ustawa ta ma do niego zastosowanie i realizowanego przez niego, w ramach danej umowy, zadania.

W umowach zawartych w latach 2015-2017 dodano zapis, że zleceniodawca zawierający umowy, który zawarcie jest wyłączone z zakresu stosowania *ustawy Prawo zamówień publicznych*, zobowiązuje się wydatkować środki w sposób celowy, oszczędny i konkurencyjny, w trybie przetargu, zgodnie z art. 70¹ i 70³-70⁵ *ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny*³⁶, chyba że charakter umowy lub jej przedmiot czynią niezasadnym zastosowanie formy przetargu lub przepisy szczególne przewidują inną formę i tryb zawierania umowy. Zleceniodawca zobowiązuje się, iż ogłoszenie, o którym mowa w art. 70¹ § 4 *ustawy – Kodeks cywilny*, będzie kierowane do możliwie nieograniczonego kręgu adresatów.

(dowód: akta kontroli tom II str. 78, 124, 135, 218, 270)

W aneksie nr 3 z dnia 30 grudnia 2011 r. do porozumienia zawartego ze Spółką Arena Pruszków w dniu 1 kwietnia 2009 r. PZKol uprawnił ten podmiot do zawierania we własnym imieniu i na własny rachunek umów w zakresie obsługi i eksploatacji toru kolarskiego, w tym m.in. dotyczących ochrony obiektu.

W ww. porozumieniu nie zamieszczono żadnych zapisów określających, w jakim trybie zleceniobiorca (Spółka Arena Pruszków) powinien udzielać zamówień na ww. usługi.

(dowód: akta kontroli tom II str. 9-14)

Prezes Zarządu Spółki Arena Pruszków w oświadczeniu dla kontrolera NIK z 1 marca 2018 r. podał, że nie może się odnieść do sposobu wyboru firmy ochroniarskiej w latach 2014-2017, gdyż zajmuje stanowisko Prezesa od 5 stycznia 2018 r. Wskazał ponadto, że obecnie negocjowane były z tą firmą stawki godzinowe.

(dowód: akta kontroli tom III str. 259)

Kierownik Działu Logistyki i Marketingu w Spółce Arena Pruszków w oświadczeniu z 2 marca 2018 r. podała natomiast m.in., że w okresie jej zatrudnienia w Spółce (od czerwca 2014 r.), tryb postępowania w tej sprawie wyglądał następująco: telefonicznie zbierano informacje od podmiotów świadczących usługi w zakresie ochrony, a następnie prowadzono z nimi negocjacje, podczas których zwracano uwagę nie tylko na oferowane stawki ale również na możliwość odpowiedniego wykonania usługi. Obiekt jest dość specyficzny i wymagał odpowiedniego przygotowania pracowników ochrony. Wybrany usługodawca zapewniał do dyspozycji patrol interwencyjny. Wskazała ponadto, że nie jest w stanie przedstawić notatek z przeprowadzanych negocjacji, gdyż miały one charakter roboczych brudnopisów.

(dowód: akta kontroli tom III str. 263)

2.4. Wykorzystanie środków publicznych przekazanych przez MSiT w 2017 r. na modernizację toru kolarskiego

1) Pismem z 28 lutego 2017 r. PZKol przekazał do Ministerstwa Sportu i Turystyki wniosek na realizację zadania pn. *Modernizacja toru kolarskiego w Pruszkowie* w ramach Programu modernizacji infrastruktury sportowej 2017. Zakres rzeczowy przedmiotowego zadania obejmować miał m.in.: wykonanie remontu dachu, elewacji, zaplecza sanitarnego oświetlenia sportowego i ewakuacyjnego, awaryjnego, wykonanie cyklizowania toru, doposażenie siłowni dla kolarzy, naprawę central wentylacyjnych, przystosowanie pomieszczenia do instalacji kriokomory, wykonanie monitoringu obiektu, systemu kontroli dostępu i alarmowego, dokonanie zakupu i montażu ekranów (telebimów) służących do przekazywania informacji sportowych i wyników oraz kotar grodzących na potrzeby wykorzystania obiektu

³⁶ Dz.U. z 2017 r. poz. 459, ze zm.

do innych dyscyplin sportowych (np. siatkówka, badminton, koszykówka) bez kolizji z treningami kolarzy, wykonanie ogrodzenia zewnętrznego. Całkowity koszt realizacji tego zadania w latach 2017-2018 określono na kwotę 3 704,8 tys. zł, z czego połowa wydatków sfinansowana miała być ze środków FRKF.

(dowód: akta kontroli tom I str. 372-383)

W dniu 7 czerwca 2017 r. PZKol zwrócił się do MSiT z prośbą o przyspieszenie finansowania tego zadania wskazując m.in., że obiekt toru po oddaniu go do użytkowania w 2008 r. nie był to tej pory remontowany i wymaga pilnej poprawy stanu technicznego do prawidłowego funkcjonowania. Tor kolarski jest wykorzystywany do treningów i szkolenia przez 290 dni w roku dla około 1500 zawodników podczas zgrupowań w ciągu całego roku. Na stałe na torze trenuje dziewięć kadr narodowych. Związek podniósł także, że Międzynarodowa Unia Kolarska (UCI) przyznała Związkowi prawo do organizacji Pucharu Świata, którego inauguracja miała się odbyć na torze w Pruszkowie w dniach 4-5 listopada 2017 r. PZKol został zobligowany przez UCI do: naprawy oświetlenia sportowego, naprawy instalacji i wymiany opraw oraz lamp oświetlenia awaryjnego, a także cyklinowania toru, co stanowi niezbędny warunek, aby ww. zawody mogły się odbyć.

(dowód: akta kontroli tom I str. 384-385)

W umowie z 12 września 2017 r. o dofinansowanie ze środków FRKF zadania inwestycyjnego, MSiT przyznał na modernizację toru kolarskiego dofinansowanie w kwocie 1 624,9 tys. zł³⁷, co stanowiło 43,9%, całkowitych kosztów realizacji tego zadania. Pozostałe koszty w kwocie 2 079,9 tys. zł Związek miał pokryć ze środków własnych. Termin zakończenia realizacji zadania określono na dzień 31 grudnia 2018 r.

(dowód: akta kontroli tom I str. 400-415)

W dniu 10 października 2017 r. podpisano aneks nr 1 do ww. umowy, w którym m.in., uwzględniając wnioski PZKol z 2 sierpnia i 7 września 2017 r., zmodyfikowano zakres rzeczowy zadania (poprzez m.in. uwzględnienie zakupu maszyn startowych, przy jednoczesnej rezygnacji z wykonania systemu kontroli dostępu i alarmowego oraz ogrodzenia zewnętrznego) oraz wprowadzono zapis, iż środki dofinansowania z transzy na 2017 r. zostaną uruchomione bez zachowania zasady proporcjonalności.

(dowód: akta kontroli tom I str. 416-423)

Zgodnie z ww. umową dofinansowania, PZKol zobowiązany był złożyć nie później niż do 15 listopada danego roku wnioski o wypłatę dofinansowania ze środków FRKF na realizację zadania. W każdym roku Związkowi przysługiwało prawo do złożenia nie więcej niż dwóch wniosków o wypłatę dofinansowania.

(dowód: akta kontroli tom I str. 403)

PZKol wystąpił do MSiT o uruchomienie dofinansowania ze środków FRKF na realizację zadania dwukrotnie w 2017 r., w dniach 19 października oraz 15 listopada. W pierwszym wniosku zwrócił się o wypłatę dofinansowania w kwocie 393,6 tys. zł, a w drugim – w kwocie 406,3 tys. zł. Zgodnie z umową dofinansowania do wniosków PZKol do ww. wniosków dołączył kopie faktur oraz dokumentację potwierdzającą wykonanie prac ujętych w fakturach (tj. protokoły odbioru robót).

(dowód: akta kontroli tom I str. 426, 467)

Związek wykorzystał środki dofinansowania otrzymanego w oparciu o ww. wnioski zgodnie z przeznaczeniem.

---

³⁷ Z czego kwota 800,0 tys. zł przekazana miała być Związkowi w 2017 r., kwota 200,0 tys. zł - w 2018 r., a pozostała kwota 624,9 tys. zł - w 2019 r.

Ze środków dofinansowania wykorzystanych przez Związek w 2017 r. w kwocie ogółem 799,9 tys. zł sfinansowano m.in. wydatki na: czyszczenie i naprawę toru kolarskiego (210,3 tys. zł); naprawę oświetlenia sportowego i awaryjnego (467,9 tys. zł), doposażenie siłowni (39 tys. zł), naprawę central wentylacyjnych (16,1 tys. zł), zakup maszyn startowych (37,1 tys. zł), zakup systemu nagłośnienia (25,0 tys. zł). PZKol uregulował wszystkie zobowiązania finansowe z tego tytułu do 28 grudnia 2017 r.

Z oględzin przeprowadzonych przez kontrolera NIK 22 lutego 2018 r. wynika, że ww. prace i zakupy zostały faktycznie wykonane.

(dowód: akta kontroli tom I str. 424-425; tom III str. 252-258)

2) Zgodnie z postanowieniami § 11 umowy o dofinansowanie modernizacji toru kolarskiego Związek zobowiązany był do stosowania przy udzielaniu zamówień przepisów o zamówieniach publicznych w zakresie, w jakim *ustawa Prawo zamówień publicznych* ma zastosowanie do Związku i realizowanego zadania inwestycyjnego. W przypadku zwolnienia ze stosowania ww. *ustawy*, PZKol obowiązany był m.in. do:

- dokonania wyboru wykonawcy w sposób racjonalny, gospodarny i celowy, w oparciu o najbardziej korzystną ekonomicznie i jakościowo ofertę, z zachowaniem zasady konkurencyjności i przejrzystości;
- dołożenia wszelkich starań w celu uniknięcia konfliktu interesów, rozumianego jako brak bezstronności i obiektywności w wypełnianiu funkcji jakiegokolwiek podmiotu objętego umową, w związku z realizowanym zamówieniem;
- trwałego udokumentowania sposobu wyboru oferty, w tym rozeznania rynku; przedstawienia na żądanie MSiT co najmniej trzech ważnych na dzień dokonywania zakupu lub złożenia zamówienia, złożonych przez potencjalnych dostawców towarów, usług lub robót budowlanych w odpowiedzi na zapytanie ofertowe skierowane do nich przez PZKol;
- zamieszczenia na stronie internetowej zapytania ofertowego oraz w swojej siedzibie w miejscu publicznie dostępnym.

W przypadku gdyby Związek otrzymał tylko jedną ofertę, pomimo wysłania zapytania ofertowego do co najmniej trzech potencjalnych dostawców towarów, usług lub robót budowlanych, warunkiem uznania zasady konkurencyjności za spełnioną było udokumentowanie wysłania zapytania ofertowego zgodnie z ww. zasadami. W przypadku niewystępowania na rynku trzech potencjalnych dostawców towarów, wykonawców usług lub robót budowlanych, PZKol zobowiązany był do złożenia oświadczenia w tej sprawie, jeżeli dotyczyło to zamówień o wartości powyżej 30 tys. euro. W przypadku stwierdzenia, że wydatki w ramach ww. zadania inwestycyjnego zostały poniesione niezgodnie z ww. wymogami, zgodnie z umową mogą one zostać uznane przez Ministra za niekwalifikowane.

(dowód: akta kontroli tom I str. 406)

W ramach realizacji w 2017 r. ww. umowy, PZKol w jednym przypadku dokonał wyboru wykonawcy na zasadach określonych w ww. umowie. W wyniku zorganizowanego przetargu na wybór wykonawcy wymiany oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego w obiekcie toru kolarskiego, na posiedzeniu 4 października 2017 r., Komisja po porównaniu trzech ofert, które wpłynęły do Związku wybrała jako najkorzystniejszą ofertę z najniższą cenę za ww. prace. Przeprowadzone przez Komisję czynności dotyczące otwarcia ofert i porównania zostały udokumentowane w protokole. Z podmiotem wybranym w wyniku przetargu PZKol zawarł 5 października 2017 r. umowę na wykonanie przedmiotowych prac, za kwotę 307,5 tys. zł, która była zgodna z kwotą podaną w ofercie.

(dowód: akta kontroli tom I str. 455-460, 503)

W przypadku pozostałych zamówień na prace i dostawy, udzielonych w ramach realizacji w 2017 r. zadania dotyczącego modernizacji toru kolarskiego, w PZKol nie było dokumentów pozwalających ustalić, w jaki sposób wybrano podmioty, którym zostały udzielone zamówienia. Dotyczyło to m.in. zamówienia udzielonego umową z 4 września 2017 r. na wykonanie robót cykliniarsko-parkieciarskich za wynagrodzeniem w kwocie 118,0 tys. zł netto/145,1 tys. zł brutto (aneksami Nr 1 i 2 zakres zadań zleconych w ramach tej umowy został rozszerzony o malowanie linii na torze oraz wymianę uszkodzonych desek w nawierzchni toru oraz zwiększono wartość udzielonego zamówienia – do kwoty 171,0 tys. zł netto/201,3 tys. zł brutto), jak i pozostałych 10 zamówień na różnego rodzaju prace i dostawy o wartości od 3,9 tys. zł do 79,5 tys. zł³⁸, w których to przypadkach z podmiotami wybranymi do ich realizacji PZKol nie zawarł pisemnych umów. W części z tych spraw w dokumentacji znajdowały się oferty pisemne tych podmiotów³⁹.

(dowód: akta kontroli tom I str. 429-450, 461-464, 470-490, 494-499, 503)

Sekretarz Generalny PZKol w wyjaśnieniach dotyczących sposobu wybrania tych podmiotów wskazał, m.in., że cyklinowanie i naprawę toru wykonał wykonawca wybrany poprzez rozpoznanie rynku wykonane telefonicznie, który przekazał najkorzystniejszą ofertę. Podobnie było w przypadku robót elektrycznych, wymiany filtrów, oświetlenia sportowego i nagłośnienia, a także maszyn startowych i wyposażenia siłowni.

(dowód: akta kontroli tom III str. 264)

Ustalone
nieprawidłowości

1. W ocenie NIK, PZKol przy udzielaniu zamówień na wykonanie prac i dostaw w ramach realizacji zadania dotyczącego modernizacji toru kolarskiego, poza jednym przypadkiem (zamówienie na wymianę oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego), nie przestrzegał zasad postępowania określonych § 11 umowy z 12 września 2017 r. o dofinansowanie tego zadania ze środków FRKF, dotyczących w szczególności:

- dokonania wyboru wykonawcy z zachowaniem zasady konkurencyjności i przejrzystości oraz trwałego udokumentowania sposobu wyboru oferty, w tym rozeznania rynku (§ 11 ust. 2);
- zamieszczenia na stronie internetowej zapytania ofertowego oraz w swojej siedzibie w miejscu publicznie dostępnym oraz przedstawienia na ewentualne żądanie MSiT co najmniej trzech ważnych na dzień dokonywania zakupu lub złożenia zamówienia, złożonych przez potencjalnych dostawców towarów, usług lub robót budowlanych w odpowiedzi na zapytanie ofertowe skierowane do nich przez PZKol (§ 11 ust. 3).

Na sfinansowanie zamówień udzielonych z pominięciem ww. zasad PZKol wydatkował kwotę ogółem 492,4 tys. zł.

NIK zwraca uwagę, że nieprzestrzeganie przy udzielaniu zamówień zasad postępowania określonych w § 11 umowy, zagrożone jest zgodnie z postanowieniami ust. 7 tego paragrafu, uznaniem przez MSiT wydatków

³⁸ Dotyczyło to czterech zamówień udzielonych jednemu z podmiotów na łączną kwotę 165,6 tys. zł brutto, których przedmiotem była modernizacja i montaż oświetlenia sportowego I i II etap (za kwotę 79,5 tys. zł oraz 40,0 tys. zł), dostosowanie instalacji elektrycznej do wymiany oświetlenia awaryjnego (za kwotę 37,0 tys. zł) oraz naprawa wentylacji centralnej (za kwotę 9,1 tys. zł) oraz pojedynczych zamówień udzielonych innym podmiotom, których przedmiotem były: dostawa dwóch maszyn startowych (za kwotę 37,1 tys. zł brutto); dostawa wyposażenia do siłowni (za kwotę 39,1 tys. zł brutto); dostawa i montaż aparatury do nagłośnienia służącej do przekazywania informacji sportowych (za kwotę 25,0 tys. zł brutto); dostawa i montaż komputera przeznaczonego do sterowania pracą centralnej wentylacji (za kwotę 7,0 tys. zł brutto); dostawa i montaż oświetlenia iluminacyjnego obiektu (za kwotę 4,5 tys. zł brutto); prace wysokościowe (za kwotę 3,9 tys. zł brutto).

³⁹ PZKol posiadał pisemne oferty podmiotów wykonujących następujące prace i dostawy w ramach modernizacji toru kolarskiego (dla zamówień, w przypadku których nie zawarto pisemnych umów na ich realizację): modernizacja oświetlenia sportowego, dostosowanie instalacji elektrycznej do wymiany oświetlenia awaryjnego, naprawa wentylacji centralnej, dostawa i montaż aparatury do nagłośnienia oraz komputera do sterowania pracą centralnej wentylacji.

poniesionych przez PZKol na realizację tych zamówień za wydatki niekwalifikowalne.

(dowód: akta kontroli tom I str. 406, 429-450, 461-464, 470-490, 494-499, 503; tom III str. 264)

2. Ze środków dofinansowania otrzymanego od MSiT z przeznaczeniem na pokrycie kosztów utrzymania i eksploatacji obiektu toru kolarskiego PZKol wydatkował w latach 2014-2017 kwotę 562,2 tys. zł na sfinansowanie kosztów ochrony fizycznej ww. obiektu. W ocenie NIK, przy udzielaniu zamówień na ww. usługi nie były stosowane postanowienia umów zawartych z MSiT obligujące Związek do udzielania zamówień na zasadach określonych w art. 70¹ i 70^{3-70⁵} Kodeksu cywilnego, tj. m.in. w trybie przetargów.

Spółka Arena Pruszków, której PZKol powierzył gospodarowanie obiektem toru kolarskiego, nie organizowała w ww. okresie przetargów na udzielanie zamówień na usługi ochrony fizycznej obiektu toru kolarskiego, jak wynika z oświadczeń pracowników tej jednostki. Usługi te realizowane były przez podmiot zewnętrzny, na podstawie umowy zawartej z Spółką Arena Pruszków 1 czerwca 2012 r., przedłużanej aneksami na kolejne okresy, a następnie przekształconej w umowę zawartą na czas nieokreślony. Spółka Arena Pruszków, która kosztami usług świadczonych przez ten podmiot obciążała następnie PZKol w celu rozliczenia środków dofinansowania, nie dysponowała dokumentacją potwierdzającą prowadzenie w latach 2014-2017 postępowań w sprawie wyboru podmiotu do świadczenia usług ochrony (w tym również dokumentacją potwierdzającą prowadzenie rozpoznania telefonicznego oraz negocjacji, o czym mowa w oświadczeniu Kierownika Działu Logistyki i Marketingu Spółki Arena Pruszków). Powyższe wskazuje, że zamówienia na te usługi w ww. okresie nie były udzielane w sposób przejrzysty oraz konkurencyjny.

Wpływ na to miał fakt, że PZKol w zawartym ze Spółką Arena Pruszków porozumieniu dotyczącym zlecenia temu podmiotowi zadań z zakresu gospodarowania torem kolarskim, nie określił, na jakich zasadach Spółka Arena Pruszków powinna udzielać zamówień na usług, dostawy lub prace budowlane, których koszty pokrywane będą w całości lub w części ze środków publicznych.

(dowód: akta kontroli tom II str. 9-14, 78, 124, 135, 218, 270, 337-349; tom III str. 259, 263, 265-267)

Ocena cząstkowa

PZKol nie był w badanym okresie w stanie samodzielnie sfinansować kosztów funkcjonowania toru kolarskiego. Środki publiczne otrzymane w latach 2011, 2014-2017 z przeznaczeniem na pokrycie części kosztów utrzymania i eksploatacji obiektu toru kolarskiego oraz na jego modernizację Związek wykorzystał zgodnie z przeznaczeniem. Nie zawsze jednak przestrzegał zasad postępowania określonych w umowa zawartych z MSiT, obligujących Związek do przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień finansowanych z tych środków w sposób konkurencyjny i przejrzysty.

IV. Wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*⁴⁰, wnosi o udzielanie zamówień na usługi, dostawy i roboty budowlane finansowane ze środków publicznych na zasadach określonych w umowach zawartych z MSiT.

⁴⁰ Dz. U. z 2017 r., poz. 524.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 *ustawy o NIK* proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 9 kwietnia 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Sławomir Nowak
główny specjalista k.pl

.....
Podpis

.....
podpis